

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту
Кафедра фізичного виховання і педагогіки спорту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОЛІМПІЙСЬКИЙ, ПРОФЕСІЙНИЙ ТА АДАПТИВНИЙ СПОРТ

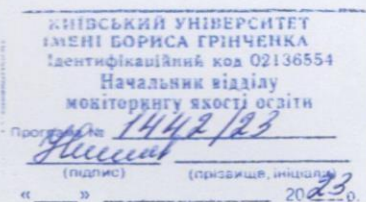
для студентів

спеціальності 017 Фізична культура і спорт

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітньої програми 017.00.02 Тренерська діяльність з обраного виду спорту

Київ – 2023

Розробники:

Георгій ЛОПАТЕНКО, доцент кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент;
 Олена ЯРМОЛЮК, доцент кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент;
 Інна ЛЯХОВА, професор кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, професор.

Викладачі:

Георгій ЛОПАТЕНКО, доцент кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент;
 Олена ЯРМОЛЮК, доцент кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент;
 Інна ЛЯХОВА, професор кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, професор.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту

Протокол від 31. 08 20 23 р. № 9
 Завідувач кафедри _____ (Олена ЯРМОЛЮК)
 (підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «Тренерська діяльність з обраного виду спорту»

_____. _____. 20__ р.
 Гарант освітньої програми _____ (Валерій ВІНОГРАДОВ)
 (підпис)

Робочу програму перевірено

_____. _____. 20__ р.
 Заступник директора/декана _____ (Оксана КОМОЦЬКА)
 (підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____
 на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____
 на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____
 на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	<i>обов'язкова</i>	
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>українська</i>	
Загальний обсяг кредитів / годин	<i>4 / 120</i>	
Курс	2, 3	
Семестр	3, 4, 5, 6	
Кількість змістових модулів з розподілом:	5	
Обсяг кредитів	8	
Обсяг годин, в тому числі:	240	
Аудиторні	98	
Модульний контроль	16	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	96	
Форма семестрового контролю	4 семестр - залік, 6 семестр - екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування у майбутніх фахівців (бакалаврів) знань, умінь та загально-професійних компетентностей, необхідних для подальшої ефективної діяльності у сфері фізичної культури та спорту шляхом вивчення процесу становлення та розвитку олімпійського, професійного та адаптивного руху в Україні та світі.

Завданнями дисципліни є:

- формування у студентів здатності використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базових знань з історичних закономірностей та особливостей розвитку фізичної культури і спорту;
- формування у студентів здатності аналізувати процес становлення та розвитку олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях.
- формування у студентів здатності аналізувати процес становлення та розвитку професійного спорту на міжнародному та національному рівнях
- опанувати здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань знань з особливостей становлення та розвитку адаптивного спорту на міжнародному та національному рівнях.

Дисципліна, як обов'язкова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідною освітньою програмою: 017.00.02

Тренерська діяльність з обраного виду спорту.

- ЗК 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій

- ФК 4. Здатність визначати заходи з фізкультурно-спортивної реабілітації та форми адаптивного спорту для осіб, що їх потребують.

- ФК 6. Здатність до розуміння ретроспективи формування сфери фізичної культури і спорту.

3. Результати навчання за дисципліною

- ПРН 1. Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем.
- ПРН 5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.
- ПРН 11. Обґрунтовувати вибір заходів з фізкультурно-спортивної реабілітації та адаптивного спорту.
- ПРН 12. Аналізувати процеси становлення та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Модуль «ОЛІМПІЙСЬКИЙ СПОРТ»							
Змістовий модуль 1 ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ							
Тема 1. Олімпійські ігри Стародавньої Греції	12	2	4	-	-	-	6
Тема 2. Відродження Олімпійських ігор сучасності	12	2	2	-	-	-	8
Модульний контроль	2						

Тема 3. Олімпійські ігри сучасності (1896-1948).	14	2	4	-	-	-	8
Тема 4. Олімпійські ігри сучасності (1952 – наш час).	14	2	4	-	-	-	8
Модульний контроль	2						
<i>Разом:</i>	56	8	14	-	-	-	30
Змістовий модуль 2 СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ, ПРАВОВІ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ							
Тема 5. Структура міжнародного олімпійського руху	10	2	2	-	-	-	6
Тема 6. Організація та проведення Олімпійських ігор	14	2	4	-	-	-	8
Модульний контроль	2						
Тема 7. Взаємозв'язок політики і олімпійського спорту	12	2	2	-	-	-	8
Тема 8. Актуальні проблеми сучасного олімпійського руху	14	2	4	-	-	-	8
Модульний контроль	2						
<i>Разом:</i>	54	8	12	-	-	-	30
Семестровий контроль	10						
Усього за модуль:	120	16	26	-	-	-	60
Модуль «ПРОФЕСІЙНИЙ СПОРТ»							
Змістовий модуль 3 ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ							
Тема 1. Особливості і функції професійного спорту	10	2	4	-	-	-	4
Тема 2. Організаційна структура та керування професійним спортом	12	2	6	-	-	-	4
Модульний контроль	2						
Тема 3. Джерела прибутків у професійному спорті	10	2	4	-	-	-	4
Тема 4. Професійний спорт у Європі	14	2	6	-	-	-	6
Модульний контроль	2						
Семестровий контроль	10						
Усього за модуль:	60	8	20	-	-	-	18
Модуль «АДАПТИВНИЙ СПОРТ»							
Змістовий модуль 4 ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ АДАПТИВНОГО СПОРТУ НА МІЖНАРОДНОМУ ТА НАЦІОНАЛЬНОМУ РІВНІ. ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ В АДАПТИВНОМУ СПОРТІ							
Тема 1. Вступ до дисципліни	2	2					

«Адаптивний спорт». Історія зародження та розвитку міжнародного спортивного руху (Паралімпійський рух, Дефлімпійський рух, Спеціальні Олімпіади).							
Передумови виникнення, становлення і розвитку адаптивного спорту.	6		2				4
Тема 2. Адаптивний спорт в системі міжнародного Олімпійського руху.	2	2					
Соціальне значення адаптивного спорту. Основний термінологічний апарат АС.	2		2				
Теоретико-методичні засади підготовки спортсменів в адаптивному спорті.	7		2				5
Особливості паралімпійського та дефлімпійського спорту.	2		2				
Особливості підготовки учасників Спеціальних Олімпіад.	2		2				
Модульний контроль	2						
<i>Разом:</i>	25	4	10				9
<p>Змістовий модуль 5.</p> <p>ДІЯЛЬНІСТЬ МІЖНАРОДНИХ І НАЦІОНАЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ АДАПТИВНОГО СПОРТУ В НОРМАТИВНО-ПРАВОВОМУ ПОЛІ. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АДАПТИВНОМУ СПОРТІ</p>							
Тема 3. Нормативно-правові основи діяльності Укрцентру «Інваспорт».	2	2					
Програмно-нормативні основи діяльності організацій Паралімпійського руху.	6		2				4
Програмно-нормативні основи діяльності організацій Дефлімпійського руху.	2		2				
Програмно-нормативні основи діяльності Міжнародного руху Спеціальних Олімпіад.	2		2				
Тема 4. Організація і проведення змагань в паралімпійському та дефлімпійському спорті.	2	2					
Сучасні види спорту Паралімпіад, Дефлімпіад і Спеціальних Олімпіад (зимові та літні).	7		2				5
Загальні основи класифікації	2		2				

спортсменів в адаптивному спорті.							
Модульний контроль 2	2						
<i>Разом:</i>	25	4	10				9
Семестровий контроль	10						
<i>Усього за модуль:</i>	60	8	20				18
Всього:	240	32	66				96

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ

Лекція 1. Олімпійські ігри Стародавньої Греції

Ключові слова: гіпотези виникнення фізичного виховання, атлетика, олімпійські ігри, олімпіада

Семінарське заняття 1-2. Олімпійські ігри Стародавньої Греції

Ключові слова: гіпотези виникнення фізичного виховання, атлетика, олімпійські ігри, олімпіада

Рекомендовані джерела:

Основні: 4, 6, 7, 8.

Додаткові: 1, 8, 11, 13, 33.

Інформаційні ресурси: 1, 5.

Лекція 2. Відродження Олімпійських ігор сучасності

Ключові слова: відродження, П'єр де Кубертен, олімпійські ігри сучасності.

Семінарське заняття 3. Відродження Олімпійських ігор сучасності

Ключові слова: відродження, П'єр де Кубертен, олімпійські ігри сучасності.

Рекомендовані джерела:

Основні: 4, 6, 7, 8, 9.

Додаткові: 1, 8, 11, 13, 21, 22, 26.

Інформаційні ресурси: 1-5.

Лекція 3. Олімпійські ігри сучасності (1896 – 1948)

Ключові слова: періодизація, олімпійські ігри.

Семінарське заняття 4-5. Олімпійські ігри сучасності (1896 – 1948)

Ключові слова: періодизація, олімпійські ігри.

Рекомендовані джерела:

Основні: 4, 6, 7, 8, 9.

Додаткові: 1, 8, 11, 13, 21, 22, 26.

Інформаційні ресурси: 1-5.

Лекція 4. Олімпійські ігри сучасності (1952 – наш час)

Ключові слова: періодизація, олімпійські ігри.

Семінарське заняття 6-7. Олімпійські ігри сучасності (1952 – наш час)

Ключові слова: періодизація, олімпійські ігри.

Рекомендовані джерела:

Основні: 4, 6, 7, 8, 9.

Додаткові: 1, 8, 11, 13, 21, 22, 26.

Інформаційні ресурси: 1-5.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.**СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ, ПРАВОВІ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ****Лекція 5. Структура міжнародного спортивного руху**

Ключові слова: комплексні міжнародні змагання, федерації, асоціації.

Семінарське заняття 8. Структура міжнародного спортивного руху

Ключові слова: комплексні міжнародні змагання, федерації, асоціації.

Рекомендовані джерела:

Основні: 4, 6, 7, 8, 9.

Додаткові: 1, 8, 11, 13, 21, 22, 26.

Інформаційні ресурси: 1-5.

Лекція 6. Організація та проведення Олімпійських ігор

Ключові слова: організаційний комітет, заявка, програма, види спорту.

Семінарське заняття 9. Особливості організації та проведення Олімпійських ігор

Ключові слова: організаційний комітет, заявка, програма, види спорту.

Рекомендовані джерела:

Основні: 4, 6, 7, 8, 9.

Додаткові: 1, 8, 11, 13, 21, 22, 26.

Інформаційні ресурси: 1-5.

Семінарське заняття 10. Види спорту в програмі Олімпійських ігор

Ключові слова: організаційний комітет, заявка, програма, види спорту.

Рекомендовані джерела:

Основні: 4, 6, 7, 8, 9.

Додаткові: 1, 8, 11, 13, 21, 22, 26.

Інформаційні ресурси: 1-5.

Лекція 7. Взаємозв'язок політики і олімпійського спорту

Ключові слова: політика, бойкот, теракт, дискримінація, апартеїд.

Семінарське заняття 11. Взаємозв'язок політики і олімпійського спорту

Ключові слова: політика, бойкот, теракт, дискримінація, апартеїд.

Рекомендовані джерела:

Основні: 4, 6, 7, 8, 9.

Додаткові: 1, 8, 11, 13, 21, 22, 26.

Інформаційні ресурси: 1-5.

Лекція 8. Актуальні проблеми сучасного олімпійського руху

Ключові слова: ЗМІ, допінг, професіоналізм, комерціалізація.

Семінарське заняття 12. Місце і роль спортсмена в олімпійському спорті

Ключові слова: ЗМІ, допінг, професіоналізм, комерціалізація.

Рекомендовані джерела:

Основні: 4, 6, 7, 8, 9.

Додаткові: 1, 8, 11, 13, 21, 22, 26.

Інформаційні ресурси: 1-5.

Семінарське заняття 13. Актуальні проблеми сучасного олімпійського руху

Ключові слова: ЗМІ, допінг, професіоналізм, комерціалізація.

Рекомендовані джерела:

Основні: 4, 6, 7, 8, 9.

Додаткові: 1, 8, 11, 13, 21, 22, 26.

Інформаційні ресурси: 1-5.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ

Лекція 1. Особливості і функції професійного спорту.

Ключові слова: роль і місце професійного спорту в суспільстві, сутність професійного спорту як соціального явища, функції професійного спорту.

Семінарське заняття 1. Роль і місце професійного спорту в суспільстві.

Ключові слова: роль і місце професійного спорту в суспільстві, позитивні і негативні риси професійного спорту.

Рекомендовані джерела:

Основні: 3, 4, 9.

Додаткові: 1, 5, 14, 20, 27.

Інформаційні ресурси: 6-15.

Семінарське заняття 2. Особливості професійного спорту як соціального явища.

Ключові слова: сутність професійного спорту як соціального явища, функції професійного спорту.

Рекомендовані джерела:

Основні: 3, 4, 9.
 Додаткові: 1, 5, 14, 20, 27.
 Інформаційні ресурси: 6-15.

Лекція 2. Організаційна структура та керування професійним спортом.

Ключові слова: структура професійного спорту. Моделі менеджменту професійного спорту (американська, європейська та азійська). Зміст системи «плей-офф»; трансферних програм; системи «драфту» в професійному спорті. Характеристика організаційної структури професійної ліги, клубу. Регулювання ринку зайнятості гравців.

Семінарське заняття 3. Основні моделі менеджменту професійного спорту.

Ключові слова: американська, європейська та азійська моделі розвитку професійного спорту. Зміст системи «плей-офф»; трансферних програм; системи «драфту» в професійному спорті.

Рекомендовані джерела:

Основні: 3, 4, 9.
 Додаткові: 1, 5, 14, 20, 27.
 Інформаційні ресурси: 6-15.

Семінарське заняття 4. Ліга як основна структурна одиниця професійного спорту.

Ключові слова: характеристика організаційної структури професійної ліги. Регулювання ринку зайнятості гравців: 1) формування складів команд; 2) укладання угод (контрактів) з гравцями; 3) розробку умов переходу гравців в інші команди; 4) набір гравців до команди; 5) правила перерозподілу гравців між командами ліги.

Рекомендовані джерела:

Основні: 3, 4, 9.
 Додаткові: 1, 5, 14, 20, 27.
 Інформаційні ресурси: 6-15.

Семінарське заняття 5. Характеристика професійного спортивного клубу.

Ключові слова: Характеристика професійного спортивного клубу. Дискусія за сюжетом фільму «Людина, яка змінила все» (2011, США). Теми для дискусії: обмежений бюджет, недостатньо персоналу, амбіції переможця, стереотипи у керуванні; супротив працівників; особистісні якості генерального директора.

Рекомендовані джерела:

Основні: 3, 4, 9.
 Додаткові: 1, 5, 14, 20, 27.
 Інформаційні ресурси: 6-15.

Лекція 3. Джерела прибутків у професійному спорті.

Ключові слова: маркетинг, продаж квитків, телетрансляції, ліцензування,

джерела доходів професійних спортсменів (команд).

Семінарське заняття 6. Джерела прибутків професійної ліги.

Ключові слова: маркетинг, продаж квитків, телетрансляції, ліцензування.

Рекомендовані джерела:

Основні: 3, 4, 9.

Додаткові: 1, 5, 14, 20, 27.

Інформаційні ресурси: 6-15.

Семінарське заняття 7. Джерела прибутків спортсменів-професіоналів.

Ключові слова: джерела доходів професійних спортсменів (команд).

Рекомендовані джерела:

Основні: 3, 4, 9.

Додаткові: 1, 5, 14, 20, 27.

Інформаційні ресурси: 6-15.

Лекція 4. Професійний спорт у Європі.

Ключові слова: розвиток професійного спорту в країнах Європи. Спонсорство, продаж гравців. Правові основи професійного спорту в Європі. Особливості розвитку професійного спорту в Україні.

Семінарське заняття 8. Особливості професійного спорту в Європі.

Ключові слова: розвиток професійного спорту в країнах Європи, спонсорство, продаж гравців.

Рекомендовані джерела:

Основні: 3, 4, 9.

Додаткові: 1, 5, 14, 20, 27.

Інформаційні ресурси: 6-15.

Семінарське заняття 9. Формування та розвиток професійного спорту в Україні.

Ключові слова: правові основи професійного спорту в Європі. Особливості розвитку професійного спорту в Україні.

Рекомендовані джерела:

Основні: 3, 4, 9.

Додаткові: 1, 5, 14, 20, 27.

Інформаційні ресурси: 6-15.

Семінарське заняття 10. Спортсмени України в іноземних професійних клубах.

Ключові слова: виступ українських спортсменів в професійних клубах за кордоном.

Рекомендовані джерела:

Основні: 3, 4, 9.

Додаткові: 1, 5, 14, 20, 27.

Інформаційні ресурси: 6-15.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4.

ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ АДАПТИВНОГО СПОРТУ НА МІЖНАРОДНОМУ І НАЦІОНАЛЬНОМУ РІВНІ. ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ В АДАПТИВНОМУ СПОРТІ

Лекція 1. Історія зародження та розвитку міжнародного спортивного руху (Паралімпійський рух, Дефлімпійський рух, Спеціальні Олімпіади).

Ключові слова: становлення та розвиток фізичної культури і спорту осіб із інвалідністю; спортивний рух людей із вадами слуху; Дефлімпійські ігри; зародження та розвиток спортивного руху глухих в Україні та світі; зародження та розвиток Паралімпійського руху; Паралімпійський рух в Україні; категорії інвалідності спортсменів, які можуть брати участь в Паралімпійських іграх; участь українських спортсменів в Паралімпійських іграх; спортивний рух людей із вадами розумового розвитку; Спеціальні Олімпіади.

Семінарське заняття 1. Передумови виникнення, становлення і розвитку адаптивного спорту.

Ключові слова: ставлення до осіб з інвалідністю в доісторичні часи та його модифікація в залежності від своєрідності укладу життя та соціально-історичного досвіду; відношення суспільства до осіб з інвалідністю, починаючи з родоплемінного укладу XIX ст. до рабовласницького строю; відношення суспільства до осіб з інвалідністю у середні віки в Європі (V ст. - початок XVI ст.); відношення суспільства до осіб з інвалідністю в XIX – XX столітті; етапи формування фізкультурно-спортивного руху осіб з особливими потребами; етапи розвитку адаптивного спорту за його основними напрямками.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 5.

Додаткові: 3, 16, 39.

Інформаційні ресурси: 1, 5.

Лекція 2. Адаптивний спорт в системі міжнародного Олімпійського руху.

Ключові слова: адаптивний спорт як складова олімпійського руху; хронологія виникнення адаптивного спорту; проблеми адаптивного спорту; мета і завдання адаптивного спорту; функції адаптивного спорту; принципи адаптивного спорту.

Семінарське заняття 2. Соціальне значення адаптивного спорту. Основний термінологічний апарат адаптивного спорту.

Ключові слова: соціальне значення адаптивного спорту; основні поняття адаптивного спорту; терміни, що характеризують медичні аспекти адаптивного спорту; терміни, що висвітлюють спортивні аспекти адаптивного спорту; терміни, що відбивають організаційні аспекти адаптивного спорту України; терміни, що

відбивають управлінські аспекти адаптивного спорту на міжнародній арені.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 5.

Додаткові: 3, 7, 23, 36, 38.

Інформаційні ресурси: 1, 5, 10-12.

Семінарське заняття 3. Теоретико-методичні засади підготовки спортсменів в адаптивному спорті.

Ключові слова: пріоритетні напрями розвитку адаптивного спорту; бар'єри, що перешкоджають заняттям спортом особам із особливими потребами; базові організаційно-методичні положення підготовки спортсменів в адаптивному спорті; особливості підготовки спортсменів різних нозологічних груп в адаптивному спорті; основні проблеми розвитку адаптивного спорту.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 5.

Додаткові: 2, 3, 6, 15, 25, 34.

Інформаційні ресурси: 1, 5, 10-12.

Семінарське заняття 4. Особливості підготовки в паралімпійському та дефлімпійському спорті.

Ключові слова: основні періоди розвитку Паралімпійських ігор; допуск спортсменів до участі в Паралімпіаді; кваліфікаційні характеристики паралімпійців; класифікація спортсменів з вадами зору; класифікації спортсменів з пошкодженнями опорно-рухового апарату; класифікація спортсменів з наслідками церебрального паралічу; класифікація спортсменів з ампутаціями й іншими захворюваннями опорно-рухового апарату; найважливіші події в історії розвитку дефлімпійського спорту; мета і завдання дефлімпійського спорту; організаційна структура Міжнародного дефлімпійського комітету й основні напрями його діяльності.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 5.

Додаткові: 2, 3, 6, 15, 25, 34.

Інформаційні ресурси: 1, 5, 10-12.

Семінарське заняття 5. Особливості підготовки учасників Спеціальних Олімпіад.

Ключові слова: мета діяльності Міжнародного руху Спеціальних Олімпіад; характеристика діяльності та проблеми ГО «Спеціальна Олімпіада України»; характеристика тренувальних програм Спеціальних Олімпіад; основні методи та засоби підготовки спортсменів-учасників Спеціальних Олімпіад; організаційно-методичні положення підготовки спортсменів-учасників Спеціальних Олімпіад; волонтерські програми Спеціальних Олімпіад.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 5.

Додаткові: 2, 3, 6, 15, 25, 34.

Інформаційні ресурси: 1, 5, 10-12.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5.

ДІЯЛЬНІСТЬ МІЖНАРОДНИХ І НАЦІОНАЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ АДАПТИВНОГО СПОРТУ В НОРМАТИВНО-ПРАВОВОМУ ПОЛІ. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АДАПТИВНОМУ СПОРТІ

Лекція 3. Нормативно-правові основи діяльності Укрцентру «Інваспорт».

Ключові слова: інваспорт; інваспорт в системі міжнародного Олімпійського руху; загальні положення Укрцентру «Інваспорт»; основні завдання «Інваспорту»; функції «Інваспорту»; права «Інваспорту»; кошти й майно «Інваспорту»; структура й органи управління «Інваспорту»; діяльність Укрцентру «Інваспорт».

Семінарське заняття 6. Програмно-нормативні основи діяльності організацій Паралімпійського руху.

Ключові слова: керівні Міжнародні організації Паралімпійського руху; мета, місія і завдання Міжнародного паралімпійського комітету; структура Міжнародного паралімпійського комітету; комітети і комісії Міжнародного паралімпійського комітету; Міжнародні спортивні і регіональні організації для осіб із інвалідністю; основні нормативні документи Міжнародного паралімпійського комітету; президенти Міжнародного паралімпійського комітету.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 5.

Додаткові: 2, 3, 6, 15, 25, 34.

Інформаційні ресурси: 1, 5, 8-12.

Семінарське заняття 7. Програмно-нормативні основи діяльності організацій Дефлімпійського руху.

Ключові слова: керівні Міжнародні організації Дефлімпійського руху і характеристика їх діяльності; президенти міжнародного спортивного руху глухих; Міжнародні федерації спорту та національні конфедерації глухих, що об'єднує Дефлімпійських рух; завдання Міжнародного Дефлімпійського комітету; зміст Конституції Міжнародного Дефлімпійського комітету як одного з його Програмно-нормативних документів; зміст Програмно-нормативних документів МДК: Загальних технічних правил літніх Дефлімпійських ігор, Загальних технічних правил зимових Дефлімпійських ігор, Загальних правил Всесвітніх змагань глухих.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 5.

Додаткові: 2, 3, 6, 15, 25, 34.

Інформаційні ресурси: 1, 5, 8-12.

Семінарське заняття 8. Програмно-нормативні основи діяльності Міжнародного руху Спеціальних Олімпіад.

Ключові слова: Міжнародні організації Спеціального Олімпійського руху; завдання залучення людей із відхиленнями розумового розвитку до нормального способу життя; Програмно-нормативні основи діяльності Спеціальних Олімпіад; принципи і структура Спеціальних Олімпіад; критерії в сфері спорту, тренувань і розвитку програм; рівні акредитації національної програми.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 5.

Додаткові: 2, 3, 6, 15, 25, 34.

Інформаційні ресурси: 1, 5, 8-12.

Лекція 4. Організація і проведення змагань в Паралімпійському та Дефлімпійському спорті.

Ключові слова: особливості підготовки та організації Паралімпійських Ігор; статус участі спортсменів із інвалідністю в Паралімпійських іграх; умови та рейтинг спортсмена-паралімпійця; вимоги до організації масових змагань спортсменів паралімпійських нозологій; нетрадиційні змагання спортсменів паралімпійських нозологій; загальна інформація про Дефлімпійські ігри; завдання Міжнародного Дефлімпійського комітету; Конституція МДК; загальні правила проведення Дефлімпійських ігор.

Семінарське заняття 9. Сучасні види спорту Паралімпіад, Дефлімпіад і Спеціальних Олімпіад (зимові та літні).

Ключові слова: сучасні літні види спорту Паралімпіад; результати виступів збірних команд на літніх Паралімпійських іграх в Японії (Токіо, 2020 р.); сучасні зимові види спорту Паралімпіад; результати виступів збірних команд на зимових Паралімпійських іграх в Китаї (Пекін, 2022 р.); літні види спорту Дефлімпіад сучасності; результати виступів збірних команд на літніх Дефлімпійських іграх в Туреччині (Самсун, 2017 р.); зимові види спорту Дефлімпіад сучасності; результати виступів збірних команд на зимових Дефлімпійських іграх в Італії (Мадезимо, Кьявенна та Санта-Катерина-Вальфурва, 2019 р.); сучасні види спорту Спеціальних Олімпіад (літні та зимові).

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 5.

Додаткові: 2, 3, 6, 15, 25, 34.

Інформаційні ресурси: 1, 5, 8-12.

Семінарське заняття 10. Загальні основи класифікації спортсменів в адаптивному спорті.

Ключові слова: принципи класифікації в адаптивному спорті; організація та проведення медичної класифікації в адаптивному спорті; загальні аспекти класифікації в адаптивному спорті; організація та проведення коефіцієнтно-

гандикапної класифікації в адаптивному спорті; організація і проведення функціональної класифікації в адаптивному спорті.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 5.

Додаткові: 2, 3, 6, 15, 25, 34.

Інформаційні ресурси: 1, 5, 8-12.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Модуль: Олімпійський спорт

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	4	4
Відвідування семінарських занять	1	7	7	6	6
Робота на семінарському занятті	10	10	70	10	60
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	4	20
Виконання модульної роботи	25	2	50	2	50
<i>Разом</i>		-	<i>151</i>	-	<i>140</i>
Максимальна кількість балів за модуль: 291					
Розрахунок коефіцієнта за модуль: $291/100 = 2,91$					

Модуль: Професійний спорт

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 3	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4
Відвідування семінарських занять	1	10	10
Робота на семінарському занятті	10	10	100
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20
Виконання модульної роботи	25	2	50

<i>Разом:</i>				<i>184</i>	
Максимальна кількість балів за модуль: 184					
Модуль: Адаптивний спорт					
Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 4		Модуль 5	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	5	5	5	5
Робота на семінарських заняттях	10	5	50	5	50
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
<i>Разом</i>			92		92
Максимальна кількість балів за модуль: 184					
Розрахунок коефіцієнта за модулями (2, 3): $184+184=368/60= 6,13$					
Екзамен: 40					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії їх оцінювання

Завдання для самостійної роботи подаються у вигляді письмових контрольних робіт в електронному навчальному курсі. Кожна робота оцінюється від 1 до 5 балів. Форма подання результатів виконаного завдання: документ MS Word.

Тематика завдань для самостійної роботи

Модуль «Олімпійський спорт»:

1. Значення Давньогрецьких Олімпійських ігор для сучасності
2. Роль П'єра де Кубертена у відродженні олімпійських ігор сучасності
3. Олімпійські ігри до Першої світової війни
4. Олімпійські ігри після Другої світової війни
5. Континентальні, регіональні ігри, Ігри учнівської молоді та інші Ігри, як складова частина олімпійського руху
6. Правове регулювання олімпійського спорту в Україні
7. Вибір міста-організатора Олімпійських ігор
8. Проблеми аматорства та професіоналізму в олімпійському спорті

Модуль «Професійний спорт»:

1. Історія розвитку професійного виду спорту (вид спорту на вибір).
2. Характеристика професійної ліги (за обраним видом спорту).
3. Джерела прибутків спортсменів в професійному спорті (рейтинг доходів спортсменів/команд).
4. Продаж гравців в європейських професійних клубах (вид спорту на вибір)/ Українські спортсмени в європейських професійних клубах (вид спорту на вибір).

Модуль «Адаптивний спорт»:

1. Передумови виникнення, становлення і розвитку адаптивного спорту.
2. Теоретико-методичні засади підготовки спортсменів в адаптивному спорті.
3. Програмно-нормативні основи діяльності організацій Паралімпійського руху
4. Сучасні види спорту Паралімпіад, Дефлімпіад і Спеціальних Олімпіад (зимові та літні).

Критерії оцінювання:

Кількість балів	Оцінка
5	позначена проблема й обґрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему, виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності, під час аналізу зроблені самостійні висновки; тема розкрита повністю
4	проблема позначена, але не достатньо обґрунтована її актуальність, зроблений короткий аналіз різних точок зору на проблему, сформульовані висновки, тема розкрита достатньо повно
3	не обґрунтовано актуальність проблеми, висновки не чіткі. Наявні певні неточності у викладенні матеріалу
2	є неточності у викладі матеріалу, відсутні логічна послідовність у судженнях, є недоліки в оформленні
1	тема розкрита лише частково; допущені фактичні помилки в змісті роботи

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться за допомогою тестування в електронному навчальному курсі. Тест складається з 50 питань. Оцінка розраховується відповідно до кількості правильних відповідей на питання тесту.

Критерії оцінювання:

Відсоток правильних відповідей	Оцінка
100%	Відмінно
90%	Дуже добре
80%	Добре
70%	Задовільно
60%	Достатньо
59% і менше	Незадовільно

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма контролю – залік (4 семестр), екзамен (8 семестр).

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

1. Історія зародження та розвитку міжнародного й українського Паралімпійського руху.
2. Історія зародження та розвитку міжнародного й українського Дефлімпійського руху.
3. Історія зародження та розвитку міжнародного й українського спортивного руху Спеціальних Олімпіад.
4. Ставлення до осіб з інвалідністю в період родоплемінного укладу ХІХ ст. до рабовласницького строю).
5. Відношення суспільства до осіб з інвалідністю у середні віки в Європі (V ст. - початок ХVІ ст.) та в ХІХ – ХХ столітті.
6. Характеристика І етапу фізкультурно-оздоровчого та спортивного руху осіб з особливими потребами (до 1947 р.).
7. Характеристика ІІ етапу фізкультурно-оздоровчого та спортивного руху осіб з особливими потребами (1948–1959 рр.).
8. Характеристика ІІІ етапу фізкультурно-оздоровчого та спортивного руху осіб з особливими потребами (1960 р. – сьогодні) □ □ адаптивний спорт.
9. Основні передумови виникнення адаптивного спорту.
10. Визначення, мета та завдання адаптивного спорту.
11. Загальні та специфічні функції адаптивного спорту та їх характеристика.
12. Принципи адаптивного спорту (загальні, загально-методичні, специфічно-спортивні).
13. Соціальне значення адаптивного спорту та проблеми адаптивного спорту.
14. Основний термінологічний апарат адаптивного спорту (терміни, що характеризують медичні, спортивні організаційні та управлінські аспекти адаптивного спорту).
15. Пріоритетні напрями розвитку адаптивного спорту та бар'єри, що перешкоджають заняттям спортом особам із особливими потребами.
16. Базові організаційно-методичні положення підготовки спортсменів в адаптивному спорті.

17. Особливості підготовки спортсменів, які мають вади зору; слуху.
18. Особливості підготовки спортсменів з порушеннями опорно-рухового апарату.
19. Особливості підготовки спортсменів із вадами розумового розвитку.
20. Основні періоди розвитку Паралімпійських ігор.
21. Допуск спортсменів до участі в Паралімпіаді (6 груп спортсменів, які можуть брати участь у Паралімпійських іграх).
22. Класифікація спортсменів з вадами зору.
23. Класифікації спортсменів з наслідками травм і захворювань спинного мозку та наслідками поліомієліту
24. Класифікація спортсменів з наслідками церебрального паралічу.
25. Класифікація спортсменів з ампутаціями й іншими захворюваннями опорно-рухового апарату.
26. Найважливіші події в історії розвитку дефлімпійського спорту. Мета і завдання дефлімпійського спорту.
27. Основні напрями діяльності Міжнародного дефлімпійського комітету.
28. Мета діяльності Міжнародного руху Спеціальних Олімпіад. Характеристика діяльності та проблеми ГО «Спеціальна Олімпіада України».
29. Характеристика тренувальних програм Спеціальних Олімпіад.
30. Основні засоби підготовки спортсменів-учасників Спеціальних Олімпіад.
31. Основні методи підготовки спортсменів-учасників Спеціальних Олімпіад.
32. Організаційно-методичні положення підготовки спортсменів-учасників Спеціальних Олімпіад.
33. Волонтерські програми Спеціальних Олімпіад.
34. Загальні положення та основні завдання Укрцентру «Інваспорт».
35. Основні функції Укрцентру «Інваспорт».
36. Права, кошти й майно Укрцентру «Інваспорт».
37. Діяльність Укрцентру «Інваспорт».
38. Мета, місія і завдання Міжнародного паралімпійського комітету.
39. Комітети і комісії Міжнародного паралімпійського комітету. Основні нормативно-правові документи Міжнародного паралімпійського комітету.
40. Завдання та Програмно-нормативні документи Міжнародного дефлімпійського комітету.
41. Зміст Конституції Міжнародного дефлімпійського комітету як одного із його Програмно-нормативних документів
42. Зміст Програмно-нормативних документів МДК (Загальних технічних правил літніх Дефлімпійських ігор, Загальних технічних правил зимових Дефлімпійських ігор, Загальних правил Всесвітніх змагань глухих).
43. Завдання залучення людей із відхиленнями розумового розвитку до нормального способу життя.
44. Принципи і структура Спеціальних Олімпіад.
45. Особливості підготовки й організації Паралімпійських Ігор.
46. Статус участі спортсменів із інвалідністю в Паралімпійських іграх і умови та рейтинг паралімпійця.

47. Вимоги до організації масових змагань спортсменів паралімпійських нозологій.
48. Нетрадиційні змагання спортсменів паралімпійських нозологій.
49. Завдання Міжнародного Дефлімпійського комітету.
50. Сутність загальних технічних правил літніх і зимових Дефлімпійських ігор.
51. Сучасні літні види спорту Паралімпіад. Найкращі результати виступів збірної команди України на літніх Паралімпійських іграх, починаючи з 1991 р.
52. Сучасні зимові види спорту Паралімпіад. Найкращі результати виступів збірної команди України на зимових Паралімпійських іграх, починаючи з 1991 р.
53. Літні види спорту Дефлімпіад сучасності. Найкращі результати виступів збірної команди України на літніх Дефлімпійських іграх.
54. Зимові види спорту Дефлімпіад сучасності. Найкращі результати виступів збірної команди України на зимових Дефлімпійських іграх.
55. Сучасні види спорту Спеціальних Олімпіад (літні та зимові).
56. Принципи класифікації спортсменів в адаптивному спорті.
57. Загальні аспекти класифікації в адаптивному спорті.
58. Організація та проведення медичної класифікації в адаптивному спорті.
59. Організація та проведення коефієцієнтно-гандикапної класифікації в адаптивному спорті.
60. Організація і проведення функціональної класифікації в адаптивному спорті.

Критерії оцінювання:

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта дисципліни «Олімпійський, професійний та адаптивний спорт»

Разом: 240 год., лекції – 32 год., семінарські заняття – 66 год., самостійна робота – 96 год.,
модульний контроль – 16 год., семестровий контроль – 30 год.

Модуль	ОЛІМПІЙСЬКИЙ СПОРТ									
	Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				
Назва змістового модуля	Історичні аспекти розвитку сучасного олімпійського руху					Соціально-економічні, правові, організаційні та педагогічні аспекти сучасного олімпійського руху				
Кіл-ть балів за модуль	151 балів					140 балів				
Лекції	1	2	3	4	5	6		7	8	
Теми лекцій	Олімпійські ігри Стародавньої Греції	Відродження Олімпійських ігор сучасності	Олімпійські ігри сучасності (1896-1948)	Олімпійські ігри сучасності (1952 – наш час)	Структура міжнародного олімпійського руху	Організація та проведення Олімпійських ігор		Взаємозв'язок політики і олімпійського спорту	Актуальні проблеми сучасного олімпійського руху	
Відвідуван.	1	1	1	1	1	1		1	1	
Теми семінарських занять	Семінарські заняття № 1-2. Олімпійські ігри Стародавньої Греції	Семінарські заняття № 3. Відродження Олімпійських ігор сучасності	Семінарські заняття № 4-5. Олімпійські ігри сучасності (1896-1948).	Семінарські заняття № 6-7. Олімпійські ігри сучасності (1952 – наш час)	Семінарські заняття № 8. Основні елементи структури міжнародного олімпійського руху	Семінарське заняття № 9. Особливості організації та проведення ОІ	Семінарське заняття № 10. Види спорту в програмі Олімпійських ігор	Семінарське заняття № 11. Вплив політики на олімпійський спорт	Семінарське заняття № 12. Місце і роль спортсмена в олімпійському спорті	Семінарське заняття № 13. Актуальні проблеми сучасного олімпійського руху
Робота на сем.зан.+ відвід	10+1 10+1	10+1	10+1 10+1	10+1 10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1
Самостійна робота	5	5	5	5	5	5		5	5	
Види пот.. контролю	Модульна контрольна робота №1 (25 балів)		Модульна контрольна робота №2 (25 балів)		Модульна контрольна робота №3 (25 балів)			Модульна контрольна робота №4 (25 балів)		
Підсум. контроль	залік									

Модуль	ПРОФЕСІЙНИЙ СПОРТ			
Назва модуля	Змістовий модуль 3			
	Історичні аспекти розвитку професійного руху			
Кіл-ть балів за модуль	184 бали			
Лекції	1	2	3	4
Теми лекцій	Особливості і функції професійного спорту	Організаційна структура та керування професійним спортом	Джерела прибутків у професійному спорті	Професійний спорт у Європі
Відвідуван.	1	1	1	1
Теми семінарських занять	Семінарські заняття № 1-2. Особливості і функції професійного спорту	Семінарські заняття № 3-5. Організаційна структура та керування професійним спортом	Семінарські заняття № 6-7. Джерела прибутків у професійному спорті	Семінарські заняття № 8-10. Професійний спорт у Європі
Робота на сем. зан.+відвід	10+1 10+1	10+1 10+1 10+1	10+1 10+1	10+1 10+1 10+1
Самостійна робота	5	5	5	5
Види пот.. контролю	Модульна контрольна робота №1 (25 балів)		Модульна контрольна робота №2 (25 балів)	

Модуль	АДАПТИВНИЙ СПОРТ										
Назва змістового модуля	Змістовий модуль 4					Змістовий модуль 5					
	Історичні передумови становлення та розвитку адаптивного спорту					Діяльність міжнародних і національних організацій адаптивного спорту в нормативно-правовому полі. Організаційні основи змагальної діяльності в адаптивному спорті					
Кіл-ть балів за модуль	92 бали					92 бали					
Лекції	1		2			3			4		
Теми лекцій	Історія зародження та розвитку міжнародного спортивного руху (Паралімпійський рух, Дефлімпійський рух, Спеціальні Олімпіади)		Адаптивний спорт в системі міжнародного Олімпійського руху			Нормативно-правові основи діяльності Укрцентру «Інваспорт»			Організація і проведення змагань в Паралімпійському та Дефлімпійському спорті		
Відвідуван.	1		1			1			1		
Теми семінарських занять	Передумови виникнення, становлення і розвитку адаптивного спорту		Соціальне значення адаптивного спорту. Основний термінологічний	Теоретико-методичні засади підготовки спортсменів в адаптивному спорті	Особливості підготовки в паралімпійському та дефлімпійському спорті	Особливості підготовки учасників Спеціальних Олімпіад	Програмно-нормативні основи діяльності організацій Паралімпійського руху	Програмно-нормативні основи діяльності організацій Дефлімпійсько-го руху	Програмно-нормативні основи діяльності Міжнародного руху Спеціальних Олімпіад	Сучасні види спорту Паралімпіад, Дефлімпіад і Спеціальних Олімпіад (зимові та літні)	Загальні основи класифікації спортсменів в адаптивному спорті
Робота на сем.зан.+ відвід	10+1		10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	
Самостійна робота	5		5			5			5		
Види пот.. контролю	Модульна контрольна робота №1 (25 балів)					Модульна контрольна робота №2 (25 балів)					
Підсум. контроль	Екзамен										

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Адаптивна фізична культура: навч.-метод. посіб. для студентів факультетів фізичного виховання. Укл. М.М. Трояновська; Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Чернігів, 2018. 104 с.
2. Адаптивне фізичне виховання: навчально-методичний посібник. Ред. Н.О. Борецька. Миколаїв, МНУ ім. В.О. Сухомлинського, 2019. 216 с.
3. Бірюк С.В., Бірюк В.В. [Професійний спорт: навчально-методичний посібник](#). Миколаїв: МНУ, 2020. 75 с.
4. Долинний Ю.О. [Олімпійський і професійний спорт: курс лекцій для викладачів і студентів вищих навчальних закладів](#). Краматорськ: ДДМА, 2020. 111 с.
5. Маляр Е. І. Методичні основи адаптивного спорту: Методичні рекомендації / Е. І. Маляр, Н. С. Маляр. – Тернопіль, ЗУНУ: 2022. – 32 с.
6. Олімпійський рух: історія і сучасність [Текст] : у 2 кн. Кн. 1 / М. М. Булатова, С. Н. Бубка, В. М. Платонов ; НОК України. - Київ : Перша друкарня, 2021. - 640 с.
7. Олімпійський спорт. Підручник: в 2 т. Т. 1 / В. М. Платонов, М. М. Булатова, С. Н. Бубка [і ін.] ; ред. В. М. Платонов. - Київ: Олімпійська література, 2009. - 736 с.
8. Олімпійський спорт. Підручник: в 2 т. Т. 2 / В. М. Платонов, С. М. Бубка, М. М. Булатова [і ін.]; ред. В. М. Платонов. - Київ: Олімпійська література, 2009. - 696 с.
9. [Таран Л.М., Мішин М.В. Олімпійський спорт, професійний спорт, загальна теорія підготовки спортсменів](#): у запитаннях та відповідях. Довідник. Харків: ХДАФК, 2021. 306 с.

Додаткова:

1. [Абдуллаєв А.К. Олімпійський та професійний спорт: навчальний посібник до самостійної роботи з дисципліни «Олімпійський та професійний спорт» для студентів ВНЗ III-IV рівня акредитації спеціальності «Фізична культура»/А.К. Абдуллаєв, В.С. Ушаков, І.В. Ребар. Мелітополь: ФОП Силаєва О.В., 2017. 76 с.](#)
2. Адаптивне фізичне виховання : навч. посібник. Уклад.: Осадченко Т. М., Семенов А.А., Ткаченко В.Т. Умань : ВПЦ «Візаві», 2014. 210 с.
3. Адаптивний спорт : [навчально-наочний посібник для студ. Вищих навч. закладів фіз. виховання і спорту] / С. Ф. Матвеев, І. О. Когут, О. В. Борисова [та ін.]. – К. : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2014. – 116 с.
4. Арефьев В.Г. Основи теорії та методики фізичного виховання: підручник. Ред. В.Г.Арефьев -2-ге вид. перероб. і доп. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О.А., 2020. 378 с.
5. Борисова О. Професійний спорт як об'єкт наукових досліджень. Теорія і методика фіз. виховання. 2010. № 4. С. 3–7.
6. Бріскін Ю. А. Організаційні основи Паралімпійського спорту: навчальний посібник. – Львів : Кобзар, 2004. – 180 с.
7. Бріскін Ю. А. Спорт інвалідів: [підруч. для студ. ВНЗ фіз. виховання і спорту]. К.: Олімпійська література, 2006. 263 с.

8. Бубка С. Історія розвитку, сучасний стан та місце олімпійського спорту в суспільстві. – К.: Олімпійська література, 2013. – 238 с.
9. Бубка С.Н. Булатова М.М. Олімпійське сузір'я України: Атлети. Київ: Олімпійська література, 2010. 166 с.
10. Бубка С.Н., Булатова М.М. Олімпійське сузір'я України. Тренери. Київ: Олімпійська література, 2011. 128 с.
11. Винничук О. Історико-педагогічні аспекти розвитку фізичної культури / О. Винничук. – Тернопіль.: АСТОН, 2001. – 404 с.
12. Єрмолова В.М. Олімпійська освіта: теорія і практика. Посібник / В.М.Єрмолова. – К.: 2011. – 330с.
13. Історія фізичної культури [Текст] : навч. посіб. / уклад. Н. О. Гнесь, Я. Б. Зорій, О. О. Цибанюк ; МОНУ, Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. — Чернівці : ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2020. — 208 с.
14. Кличко В., Штефані Б. Управління викликами. Як застосовувати спортивну стратегію в житті та бізнесі. Київ: Наш формат, 2018. 200 с.
15. Когут І. О. Соціально-гуманістичні засади розвитку адаптивної фізичної культури в Україні (на матеріалі адаптивного спорту) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра з фіз. виховання і спорту : 24.00.02. Київ, 2016. 46 с.
16. Козаченко Л. А., Костирко А. Г. Організація фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю на регіональному рівні в умовах сьогодення. Modern Economics. 2021. № 28(2021). С. 40-46.
17. Костенко Т. М. Навчання дітей із порушеним зором: навчально-методичний посібник / Т. М. Костенко, І.М. Гудим. – Харків: Ранок, 2019. – 184 с.
18. Литовченко С. В., Жук В. В., Таранченко О. М. Дитина з порушенням слуху. – Харків : Ранок, ВГ «Кенгуру», 2019. – 56 с. – (інклюзивне навчання за нозологіями).
19. Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку. Закономірності функціонування та розвитку. К.: Олімпійська література, 2007. 216 с.
20. Нерода Н.В. Організаційні та правові засади європейського професійного спорту. Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з фізичного виховання та спорту зі спеціальності 24.00.01 "Олімпійський і професійний спорт". – Львівський державний університет фізичної культури, Львівський державний університет фізичної культури, Львів, 2018. 240 с.
21. Олімпійські ігри (1896-1972)/М.М. Булатова, С.М. Бубка, В.М. Платонов. - К.: Олімпійська література, 2012. - Т.1. - 496 с.
22. Олімпійські ігри (1976-2012)/М.М. Булатова, С.М. Бубка, В.М. Платонов. - К.: Олімпійська література, 2012. - Т.2. - 512 с.
23. Передерій А.В. Лекція з навчальної дисципліни «Адаптивний спорт як соціальне явище». ОКР «бакалавр» / А.В. Передерій. – Львів : ЛДУФК, 2015. – 19 с .
24. Передерій А.В. Організаційні та програмно-нормативні основи адаптивного спорту. Лекція з навчальної дисципліни “Адаптивний спорт”. ОКР «спеціаліст», «магістр». Львів : ЛДУФК, 2015. – 26 с.

- 25.Передерій А.В., Нерода Н.В. Лекція на тему «Історичні основи адаптивного спорту» з дисципліни «Адаптивний спорт» для студентів спеціальності 017 Фізична культура і спорт. – Львів : ЛДУФК, 2018.
- 26.Президенти МОК / за заг. ред. М.М. Булатової. - К.: Олімпійська література, 2001. - 214 с.
- 27.Професійний спорт. Підручник / В. М. Платонов, С. І. Гуськов, М.М. Лінець, Б.М. Юшко / ред. В. М. Платонов. - Київ: Олімпійська література, 2000. - 391 с.
- 28.Рижкова М.В. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни Адаптивне фізичне виховання (для спеціальності Фізична реабілітація). З.: ЗНТУ, 2017. 20 с.
- 29.Таранченко О. М., Колупаєва А. А. Навчання дітей з особливими освітніми потребами. – Харків : Ранок, ВГ «Кенгуру», 2018. – 300 с. – (інклюзивна освіта).
- 30.Теорія і методика фізичного виховання: підручник для студентів ВНЗ ФВіС / ред. Т.Ю. Круцевич., 2-е вид., переробл. та доп. К.: НУФВСУ, «Олімпійська літ-ра», 2017. Т. 2. 447 с. 85-91.
- 31.Томащук О.Г. Термінологія підготовки майбутніх фахівців з адаптивного фізичного виховання до роботи в центрах інваспорту: [методичні рекомендації] / О.Г. Томащук. – К.: ТОВ “Козарі”, 2012. – 100 с.
- 32.Хоменко І. М., Олексієнко Я. І., Субота В. В. Україна на Олімпійських, Паралімпійських і Дефлімпійських іграх. Видатні черкаські спортсмени : навч.-метод. посіб. : 2-е вид. – Черкаси : ЧНУ імені Б. Хмельницького, 2019. – 128 с.
- 33.Школа О. М. Історія фізичної культури: навч. посіб. для студ. I курсу / О. М. Школа, В. В. Золочевський. – Х.: Бровін В. А., 2012. – 217 с.
34. Brittain, I., (2016), Military Links to Competitive Sport and Games as Part of the Rehabilitation and Recovery Process. Navigator, Vol. 12(23): p. 108-115.
35. Brittain, Ian & Mataruna, Leonardo (2018). The Rio 2016 Paralympic Games. The Palgrave Handbook of Paralympic Studies: pp.531-553.
36. Bush, A., Silk, M., Porter, J. & Howe, P.D. (2013). Disability [sport] and discourse: stories within the Paralympic legacy. Reflective Practice, Vol. 14(5): p. 632-647.
37. Foster, R and Fitzgerald, H and Stride, A (2019) The socialization and participation of Deaflympians in sport. Sport in Society, 22 (12). pp. 1904-1918.
38. Hums, M.A. & Wolff, E.A. (2015) The Paralympic Movement and sport-for-all in Bailey, R. & Talbot, M. (Eds.), Elite Sport and Sport-for-All: Bridging the Two Cultures, Routledge; London, UK. 168 p.
39. Legg, D., Fay, T., Wolff, E. & Hums, M. (2015). The International Olympic Committee – International Paralympic Committee Relationship: Past, Present and Future, in Journal of Sport and Social Issues, Vol. 39(5): p. 371-395.
40. Pinchas, Rafael Pinkhasov, 2018, The history of the Deaflympic Games: 1924-2018; NY.

Інформаційні ресурси

Модуль «Олімпійський спорт»:

1. Міжнародна олімпійська академія. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ioa.org.gr/>

2. Міжнародний олімпійський комітет. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://olympics.com/ioc>
3. Міністерство молоді та спорту України. - Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://dsmsu.gov.ua/index/ua>
4. Національний олімпійський комітет України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://noc-ukr.org/>
5. Олімпійська академія України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://noc-ukr.org/about/structures/academy/>

Модуль «Професійний спорт»:

6. [Перелік професійних видів спорту](https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_professional_sports). - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_professional_sports
7. [European leagues](https://europeanleagues.com). - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://europeanleagues.com>
8. [National League](https://en.wikipedia.org/wiki/National_League). - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://en.wikipedia.org/wiki/National_League
9. [World Hockey Association](https://en.wikipedia.org/wiki/World_Hockey_Association). - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://en.wikipedia.org/wiki/World_Hockey_Association
10. [Major League Soccer](https://en.wikipedia.org/wiki/Major_League_Soccer). - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://en.wikipedia.org/wiki/Major_League_Soccer
11. [Major League Rugby](https://en.wikipedia.org/wiki/Major_League_Rugby). - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://en.wikipedia.org/wiki/Major_League_Rugby
12. [National Basketball Association](https://www.nba.com/). - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.nba.com/>
13. Професійна футбольна асоціація. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.givemesport.com/>
14. Професійна футбольна ліга України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pfl.ua/>
15. Трансфер маркет. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.transfermarkt.com/statistik/saisontransfers>

Модуль «Адаптивний спорт»:

1. Адаптивний спорт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dgma.donetsk.ua/docs/kafedry/fizv/NMKD/82.pdf>
2. Дитина з порушенням інтелектуального розвитку [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dyvokray.org.ua/diti-z-osoblivimi-potrebami/65-ditina-z-porushennjam-rozumovogo-rozvitku>
3. Діти з порушеннями опорно-рухового апарату [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://talnivskiyi-irc.ck.sch.in.ua/nozologii/dityachijcerebralnijparalich/>
4. Індивідуальна програма розвитку за новим зразком 2022 р. (ПП) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://vseosvita.ua/library/individualna-programa-rozvitku-za-novim-zrazkom-2022r-ipr-514078.html>
5. Круцевич Т., Когут І. Передумови виникнення та розвитку адаптивного спорту

- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://sport.vnu.edu.ua/index.php/sport/article/view/540>
6. Кузнєцова Л. І. Рухливі ігри як основний засіб адаптивного фізичного виховання молодших школярів із відхиленнями розумового розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ni.biz.ua/4/4_11/4_119357_s-nedostatkami-umstvennogo-razvitiya.html
 7. ЛФК при захворюваннях і травмах спинного мозку [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://medical-enc.com.ua/lfk-pri-zabolevaniyah-i-travmah-mozga.htm>
 8. Національний комітет спорту інвалідів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.paralympic.org.ua
 9. Положення «Про Український центр з фізичної культури і спорту інвалідів «Інваспорт» № 735/4956 від 23.10.2000 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0735-00>
 10. Deaflympics. - [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.deaflympics.com/about.asp>.
 11. International Paralympic Committee. - [Electronic resource]. – Access mode: www.paralympic.org
 12. Special Olympics. - [Electronic resource]. – Access mode: www.specialolympics.org